

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом
образовању

Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број: 612-00-00357/7/2020-03

Датум: 28. 06. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ

Број: 1253/31

Датум: 29.10.2021.

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), Комисија за акредитацију и проверу квалитета дана 28. 06. 2021. године донела је

ОДЛУКУ о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) - Географија

Утврђује се да Природно-математички факултет, Универзитет у Нишу, са седиштем у Нишу, у улици Вишеградска 33, Ниш, ПИБ: 100668023, Матични број: 17267906, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) - Географија**, у оквиру образовно-научног поља Природно-математичке науке и научне области Гео-науке, за упис 27 (двадесет седам) студената у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Природно-математички факултет, Универзитет у Нишу** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Нишу, у улици Вишеградска 33, Ниш, је дана 06. 10. 2020. године, поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) - Географија**, (у даљем тексту: СП), под бројем 612-00-00357/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), образовала је поткомисију за образовно-научно поље Природно-математичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 19. 11. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 03. 12. 2020. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 24. 02. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма (у даљем тексту: Извештај), у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној 28. 06. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) - Географија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Природно-математичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС“ бр. 13/2019-108, 1/2021-22, 19/2021-65) дана 06. 10. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Анализа електронског формулара

Анализом електронског формулара рецензентска комисија је утврдила да сви генерисани параметри указују на то да је студијски програм (МАС) Географија креiran у складу са важећим стандардима.

Анализа Уводне табеле за Студијски програм

Установа је доставила уједињени електронски формулар и електронске формуларе свих студијских програма који су раније акредитовани (постоји Одлука о акредитацији) и за које се тражи акредитација.

Установа је покренула акредитацију за Мастер академске студије Географије, у Природно-математичком пољу, научна област Гео-науке, назив дипломе **мастер географ** је у складу са Законом и листом звања коју утврђује Национални савет.

МАС Географија се акредитује за 27 студента, укупан број студената на студијском програму износи 54 студената (27 студента x 2 године студија). Студије на овом програму трају две године, четири семестра. Обим студија изражен ЕСПБ бодовима износи 120 бодова. Рецензентска комисија констатује да је обим, врста и дужина студија у складу са Законом.

Стандард 1: Структура студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Структура студијског програма је усклађена са предвиђеним законом. Трајање МАС је две године (четири семестра) са оствареним 120 ЕСПБ, са Студијским истраживачким радом, Завршним (мастер) радом и добијеним звањем Мастер географ.

Предвиђено је да током две године студенти положе 25 предмета, који су сви једносеметрални и подељени на обавезне и изборне. Предвиђени су услови преласка студената са других студијских програма у оквиру истих или сродних области.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у оспособљавању студената за рад у образовно-наставном процесу у основним, средњим школама и гимназијама и другим друштвеним делатностима. Студијски програм има сврху да прошири знања из географије стечена на основним академским студијама, да омогући даље самостално усавршавање, као и могуће школовање на докторским студијама.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Општи циљ студијског програма је оспособљавање кадрова за послове наставника у основним, средње стручним школама и гимназијама, као и овладавање савременим истраживачким и аналитичким методама које се користе у општим и примењеним географским истраживањима. Специфични циљеви делимично се прекалпају са општим циљевима, те је неопходно да установа у будуће значајнију пажњу поклони разради специфичних циљева, како би добили на квалитету и тиме повећали заинтересованост будућих студената за овај студијски програм.

Установа испуњава стандард 3 уз потребу да даље ради на разради и усавршавању циљева студијског програма.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9 (девет).

Опште способности су оспособљавање за наставни рад у основном, средњем стручном и гимназијском образовању, за даље образовање и професионално усавршавање, интердисциплинарни рад, решавање сложених теоријских и практичних проблема из области географије и сл.

Предметно специфичне компетенције студената је у оквиру разноврсних специјализација и докторских студија, стручнасарадња са локалним, м+националним и међународним институтцијама и организацијама, планирање и ревитализација сеоских насеља, анализа стања елемената животне средине, примена савремених информационо-комуникационих технологија и сл.

Установа испуњава стандард 4, али је неопходно да у будућем периоду боље и јасније раздвоји и објасни опште од предметно-специфичних компетенција чиме би се у знатној мери повећао квалитет студијског програма, јер компетенције студента представљају кључну вредност сваког студијског програма.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8 (осам).

Установа доставила све неопходне податке (табеле и прилоге) за Стандард 5. Структура курикулума обухвата распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ. Студијски програм мастер академских студија Географије траје две године (четири семестра) и вреди укупно 120 ЕСПБ.

Рецензентска комисија констатује да је број часова активне наставе у складу са стандардом, односно задовољен је услов од минималних 20 часова активне наставе недељно, од чега на првој години студија предавања чине од 50% до 60%, а на другој години студија СИР чини 45% од укупног броја часова активне наставе на недељном нивоу.

Завршни рад је део курикулума студијског програма МАС Географије и Установа је доставила описе везане за завршни рад у документацији за акредитацију студијског програма. У курикулуму, завршни рад је приказан кроз две позиције:

1. Предмет завршног рада - који је у директној вези са реализацијом завршног рада или је исказан као ДОН у Табели 5.1б, што треба кориговати - треба уписати број часова у колону СИР, како је урађено у књизи овог предмета и како стоји у Извештај о параметрима студијског програма

2. Завршни рад - израда и одбрана који су исказани као остали часови (достављен опис предмета), што је у складу са стандардом.

Саставни део курикулума је и стручна пракса на последњој години студија, у обиму од 6 часова недељно и носи 3 ЕСПБ, што је у складу са стандардима за природно-математичке науке.

Установа је приложила описе свих предмета предвиђених на студијском програму. Циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања су адекватно описаны за сваки предмет.

На основу Извештаја о параметрима студијског програма, рецензентска комисија констатује да су адекватно заступљене поједине групе предмета: стручно-апликативни и научно-стручни предмети чине око 66%, а стандард је око 70%, док општеобразовни и теоријско-методолошки предмети чине око 34%, а стандард је око 30%. Такође, изборни предмети заступљени су са 30% у односу на укупан број ЕСПБ бодова, што је у складу са стандардом. Изборни предмети су подељени у 6 изборних блокова од којих студенти бирају један предмет од два или три понуђена из одговарајућег изборног блока.

Након посете, Установа је кориговала курикулум студијског програма, на тај начин да обебеђује потребних 30 + 6 ЕСПБ из групе ППМ предмета након завршених основних и мастер студија Географије.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм мастер академских студија Географије студентима пружа адекватна научна и стручна сазнанја из области географије. Студије су засноване на квалитетним и савременим концептима и критеријумима за одабир садржаја у области географије и у области методике наставе географије. Студијски програм је целовит, свеобухватан и усаглашен са одговарајућим студијским програмима. Мастер академске

студије представљају наставак усавршавања студената географског образовног профиле (након савладаног програма ОАС Географије) из исте установе, или из других сродних.

Студијски програм мастер академских студија Географије у довољној мери је усклађен са планом и програмом студија на три наведене високошколске установе европског образовног простора:

1. University of Salzburg, Faculty of Natural Science,

<https://www.uni-salzburg.at/index.php?id=210487&L=1&MP=210369-200259>

2. University of Zurich, Department of Geography

<https://www.degrees.uzh.ch/en/master/50000008/50744953/50782773>

3. Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju,

https://www.pmf.unizg.hr/geog/nastava/diplomski_studij

Структура студијског програма усклађена је са стандардима, процедурима и захтевима европског образовног простора. Студијски програм је усклађен у погледу услова уписа студената на студијски програм, правилима студирања, захтевима при оцењивању и дужини трајања курсева. Предмети су подељени на обавезне и изборне и сви трају по један семестар. Дужина трајања студија је две године, односно четири семестра са укупним обимом ЕСПБ бодова 180. Курикулум мастер академских студија Географије, као и програми предмета, имају сличности са наведеним европским високошколским установама.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 7: Упис студената

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

На основу кадровских и просторних могућности, Природно-математички факултет из Ниша расписује конкурс за упис студената на мастер академске студије – Географија. Услови уписа студената регулисани су Статутом факултета, а број уписаних студената одређује се одлуком надлежног министарства сходно друштвеним потребама и ресурсима које поседује факултет односно студијски програм.

Право уписа на мастер академске студије Географије имају сви студенти који су завршили основне академске студије из области географије и сродних научних дисциплина, који су остварили 180 ЕСПБ бодова на било ком факултету у земљи и иностранству. Лице које је претходно завршило мастер академске студије може се уписати у статусу студента који се сам финансира.

Редослед кандидата за упис на мастер академске студије утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на претходном нивоу студија, дужине студирања и на основу других услова из конкурса за упис на студије другог степена за ту школску годину, а у складу са Правилником о начину бодовања и ближим мерилима за утврђивање редоследа за упис кандидата на акредитоване студијске програме Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу. Упис на мастер академске студије може се условити претходно положеним пријемним испитом, односно испитом за проверу склоности и способности, у складу са општом актом факултета.

На основу критеријума из конкурса, Факултет сачињава ранг листу пријављених кандидата. Право уписа на студије имају кандидати који су на ранг листи рангирани у оквиру броја студената предвиђених за упис.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм је конципиран тако да континуирано прати рад студената. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита.

Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Број поена који доносе предиспитне обавезе и завршни испит прецизирају програмом сваког предмета појединачно. У оквиру предиспитних обавеза предвиђени су: колоквијуми, семинарски радови, презентације пројекта, практична настава и остale активности (активност и ангажованост студената на предавањима и вежбама). Завршни испит се организује у писменој, усменој или обе форме.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Студент је положио испит ако је остварио најмање 51 од могућих 100 поена. Успех студената на испиту изражава се оценама које су одређене бројем остварених поена:

6 – довољан	51-60 поена
7 – добар	61-70 поена
8 – врло добар	71-80 поена
9 – одличан	81-90 поена
10 – изузетан	91-100 поена

Полагањем испита студент савлађује студијски програм и стиче одређени број ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије високошколске установе.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8 (осам).

Увидом у документацију коју је Природно-математички факултет Универзитета у Нишу доставио за студијски програм МАС Географија, установљено је да је испоштована усклађеност броја наставника са бројем часова наставе на студијском програму: свих 22 наставника испуњавају критеријуме и реализује наставу у опсегу 6-12 часова недељно.

Захтев да најмање 70% часова активне наставе коју држе наставници, држе наставници са пуним радним временом је испуњен и у потпуности испоштован јер увидом у табелу 9.2 утврђено је да сви наставници раде са преко 70% времена у установи.

Увидом у документацију, захтев да од укупног броја наставника потребних за обављање наставе по годинама студија за студијски програм академије струковних студија и високе школе струковних студија, изузев у пољу уметности, морају да имају најмање 50% наставника са стеченим научним називом доктора наука, испуњен је, јер сви наставници имају стечени назив доктора наука.

Захтев да је број сарадника довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму је испуњен, јер увидом у табелу 9.5 сви сарадници имају број часова наставе испод дозвољених максималних 16.

Увидом у документацију МАС Географија, Комисија је констатовала да наставно особље има све потребне квалификације које су усклађене са нивоом њихових задужења.

Прегледом сајта Установе (<https://www.pmf.ni.ac.rs/nastavnici-geografija/>) утврђено је да су подаци о наставном особљу јавно доступни.

Комисија је утврдила да су усклађеност величине група за предавања и вежбе у складу са стандардом.

Приметно је да су поједини наставници и сарадници који су ангажовани на студијском програму веома близу горње границе часовног оптерећења. Такође, значајан број наставника изводи наставу из већег броја предмета, који честао међусобно нису сродни, а што утиче на квалитет наставе. Овом проблему Установа треба да посвети значајну пажњу и додатним нагаживањем наставника и сарадника у наредном периоду у потпуности га отклони.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: *Организациона и материјална средства*

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9 (девет).

Расположиви простор Природно-математичког факултета у Нишу има укупну површину од 7228,94 m². Укупан број студената који студира на Природно-математичком факултету у Нишу, рачунајући МАС Географија, као и све остале програме на Департману за географију и осталим департманима факултета, износи 1638. Имајући у виду да је укупна површина факултета 7228,94 m², бруто површина по студенту износи 4,41 m².

Факултет располаже 1 амфитеатром са 450 места, 13 слушаница са укупно 443 места, 5 компјутерских лабораторија са укупно 130 места које су доступне студентима МАС Географија.

У Стандарду 10 се наводи да наставници и сарадници на студијском програму МАС Географија располажу простором површине 97,14 m² (6 кабинета). За потребе Службе за наставу и студентска питања обезбеђене су 2 канцеларије. За потребе рада Студентског парламента обезбеђене су 2 просторије површине 117 m².

Организационе јединице за наставу и науку на Природно-математичком факултету обухватају департмане, катедре, лабораторије, Центар за научне и стручне послове у природно-математичким наукама, рачунарски центар, издавачке јединице и библиотеку. Службама задуженим за наставу и науку руководе продекани за наставу, науку и научно-истраживачки рад, за координацију међународних пројекта и за обезбеђење квалитета.

Из Стандарда 10 и приложеног материјала се може констатовати да је обезбеђена техничка опрема за савремено извођење наставе.

Библиотека има две читаонице укупне површине 85.80 m² и библиотечки фонд од близу 43.000 јединице, од тога за Департман за географију од 2022 уџбеника.

Библиотека располаже са одговарајућим бројем библиотечких јединица релевантних за студијски програм МАС Географија, а за све предмете које обухвата студијски програм МАС Географија доступна је одговарајућа литература.

У Извештају о самовредновању МАС Географија (2020) за Стандард 9 предвиђене су мере за унапређење квалитета овог стандарда.

У Извештају о самовредновању МАС Географија за Стандард 10 назначена је организациона структура Факултета. Предвиђене су неке мере унапређења квалитета управљања Факултетом.

У Извештају о самовредновању за Стандард 11 предвиђене су одговарајуће мере за унапређење простора и опреме (проширење учионичког и кабинетског простора, истраживачких и наставних лабораторија).

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Поткомисија је утврдила да је РК испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10 (десет).

Установа редовно и систематски самовредновањем и спољашњом провером квалитета врши контролу квалитета студијског програма. Правилником су дефинисане улоге свих чинилаца образовног процеса, а предвиђене су и мере за отклањање недостатаца. Самовредновање спроводи посебна комисија, а у контроли квалитета учествују и студенти преко својих представника у наведеој комисији, као и у оцени квалитета студијског програма.

Стандард је у потпуности испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Уочене кадровске проблеме (мањи број наставника, висок степен часовне оптерећености, извођење наставе из великог броја предмета) неопходно је у што скоријем року поправити и оптимизовати повећањем броја наставног особља;
- Потребно је перманантно праћење свих промена везаних за законска нормативе везене за групу психолошко-педагошко-методичких предмета;
- Презентација и промовисање општих и специфичних компетанција мастер географа мора бити једна од водећих задатака установе;
- Издавачка делатност, како уџбеничка, тако и периодика (часопис - већи степен цитирањести, већи број аутора из других научних институција из земље и иностранства и сл.), монографска издања и сл. чине део мера везаних за унапређење квалитета установе и студијског програма, а тиме значајнијег места у развоју и унапређењу географске науке Србије, што до сада није било на завидном нивоу;
- Значајније укључивање у научно-истраживачке пројекте самостално, или у сарадњи са другим институцијама мора бити једна основних активности, које заједно са билатералним сарадњама, мобилношћу студената и наставника и сл. треба да допринесе квалитету и осавремењавању студијског програма.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 28. 06. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Мастер академске студије (МАС) - Географија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 - др. закони и 11/21 - Аутентично тумачење), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

26.

Х. Стојановић
Проф. др Ана Шијачки